

M. T. B. COLLEGE, SURAT

Manuscripts Library

No. Ref.

Ser.

48

Title: *Chama Vyuha*

Sharma

M. T. B. COLLEGE, SURAT

Manuscripts Library

No. ^{Ref.}

Ser.

48

Title: *Chama Vyuka*

:	Charana Vyūha	:	Title
:	:	:	Author
:	:	:	Editor
:	:	:	Year/Vols.
:	Sam. 1574	:	Saka. 1440.
:	:	:	Publisher
48	:	:	Remarks

Handwritten text in an Indic script, likely Tamil, on aged, stained paper. The text is arranged in approximately 10 horizontal lines. A prominent red vertical line runs down the right side of the page. A red mark, possibly a signature or stamp, is visible near the bottom left corner.

ॐ नमः श्रीगणेशाय ॥ अथातः श्रवणं कृद्व्याख्यास्यामः । तत्र
 यत्तु केचानुविद्यं । चतुरो वेदा विज्ञातानि त्वेति । स मे दोयज्ञो वेदः साम
 वेदो अथर्ववेदश्चेति तत्र स मे दस्याहो स्ताना भित्तवन्ति । चर्चा श्रावकः
 अवलीय पारः क्रम पारः क्रमशतः क्रमचटः क्रमदंडश्चेति । चतुः पारणमे
 तेषां शाखाः पंचनेदात्तवेति । आकला । वाः कला । आशायना । शांख्यायना ।
 मांडूकायनाश्चेति । तेषामध्ये नमध्यायाः स्रुष्टिर्मंडलानि दशैव चतुः ।
 कर्च एकवर्गश्च एकश्च नवकस्तथा । द्वौ वर्गौ द्विस्तौ त्रयोत्रीणि चतुश्चतौ
 स्मृतः । वर्गाणां परिसंख्यते ह्यसहस्रे चतुरस्रतरोश्च दशसहस्राणि च ।

तरुपमं न्यवपातां डा नेथा ३४

चांपंचशतानि च । स चामत्रीति षादश एतत्पारणञ्च्यते ॥ १॥ ॥ ॥
 यज्ञो वेदस्य षडाशीतिर्नेदात्तवेति । तत्र चरकानामष्टादशविधम
 वेति । चरकाः कूरकाः कठाः प्राच्यकठाः कपिष्ठकठाः श्रायणी
 यादा नैतवीयाश्चेतीत्युपमं न्यवपातां मेषु यामेषा यणेयाश्चेति
 तत्र मेषा यणीया नाम पंचनेदात्तवेति । मानवा वाराहा पुंडुता
 गेया शमा शायनीया हा प्रवीयाश्चेति । हा प्रवीया नाम पंचनेदात्त
 वेति । हा प्रविमसि मृगा गार्ग्या शार्क्या दमा ग्रावसवी पंच । तेषामध्ये

स

नमः दशशतवत्सहस्राणि धीन्यशाखापारोत्तवन्ति। तान्येव
 द्विगुणान्यधीत्यपदपारोत्तवन्ति। तान्येव त्रिगुणान्यधीत्यक्रम
 पारोत्तवन्ति। षडंगान्यधीत्यषडंगविघ्नवन्ति। त्रिगुणं पठ्यते यत्र
 मंत्रब्राह्मणयोः सहस्रं जुर्वेदः स विज्ञेयः शेषाः शाखांतरास्मृ-
 ताः। शिष्या कल्यो व्याकरणं निरुक्तं छंदो ज्योतिषं निति षडंगानि
 छंदः पादो जुर्वेदस्य हस्तौ कल्यो जु पठ्यते। ज्योतिषं नित्यं न च
 जु निरुक्तं श्रोत्रमेव च। शिष्या घ्राणं जुर्वेदस्य मुखं व्याकरणं स्मृ-

२

५१
 तान् तस्मात्संगमधीत्येव ब्रह्मलोके महीयते। तथा प्रतिपदम-
 नुपदं छंदः शाखाधर्मो मीमांसान्यायस्तर्क इत्यापांगानि तत्र प-
 रिगृह्यन्ति तवेति। मूलस्य षडंगं भागलक्षणां प्रतिज्ञां नुवाक। सं-
 ख्याचरणव्यूहस्य अक्षकल्पः शुद्धिष्वतिपार्षदमृगयजुंषि मि-
 ष्टकाष्टरणं प्रवराध्यायो दशशास्त्रं क्रतुसंख्यानि अग्रहयज्ञ-
 पाथीहोत्रकं प्रसवोच्छाने कूर्मलक्षणमित्यष्टादशपरिशि-
 ष्टानि तवेति। तत्र कछानां योगापनशेषः तत्र प्राच्यत्रदीच्यति

रुह्यवाजसनेयानामपंचदशनेदान्तवन्ति। जाबालाबोधा
 कांष्ठाभाधंदिनाः श्रापेयास्तृणयुताः कण्ठाः पोडुरवस्त्रा
 वटिकापरमावटिकापाराशराचिनेयचिधेयाश्रुक्षेयाबहु
 धेयास्तेति। तेषामधेयनेष्टसहस्रेष्वेतेन्यूनमंत्रेवाजसनेय
 के। जगाणः परिसंज्ञानंततो न्यानियज्जंषिव अष्टोसहस्राणि
 शतानि विंशतिरान्यात्तधीकश्च पादं एतत्प्रमाणं यज्ञाहा
 केवलं सुखितं सुचक्रियं परिसंख्यातं ब्रह्मणं च चतुर्गुणं॥

तत्रैतैर्विकेयानामष्टिपंचत्वेयत्तवन्ति। कालेता श्राद्यायनहि
 रण्यके शीलारघाज्याध्वस्तंबीस्तेति। मंत्रब्राह्मणकल्याणं मंत्रा
 णं यज्ञाष्टमृचां। षष्ठांयः प्रवितागजः साधुर्यज्ञस्तु उच्यते॥२॥
 सामवेदः किल सहस्रं तेदमासीतीतेष्वेन ध्यायेच्चधीयानः स्ते
 शतं चतवृज्जणातिहिताघेषानव्याख्यास्यामः। तत्र राणायनी
 या नाम सप्तत्वेदान्तवन्ति। राणानीयाः शद्यमुयाः शद्यमुयाका
 लोपामहाकालोपात्तागलाकोथमाथेति। तत्र कोथमानामष्ट

वेदात्तवन्ति। आसुराणां यनीया वातायनीयाः प्राचल्लिखेन च
 ता प्राचीनयोग्याने केयाश्चेति तेषामध्ये न माशी तं शतं ज्ञेयं पा
 वमानं चतुशतं ऐं ऽं उ ष्ठि शतिर्यो नि गायंति सामगाः तन्यधी
 त्त्वं त्त्वं तं डाः प्रपतरोत्तवन्ति। शृष्टान्यन्यशृष्टा विंशतिकोत्तवन्ति।
 तत्र केचित्तु पुनरोच्छिद्यं रुक्मं च साम तं च तं संशोधयन् तुल्यं कृति।
 तिविधीयते। अष्टौ सामसहस्राणि सामानि च चतुर्देशः। अष्टौ श
 तानि नवति दृशंति। सवाहिर्याः ससुपर्ष प्रष्यसारण्यकानि।

४

सौल्यान्येत सामगणं स्मृतं। उ अथर्ववेदश्च नवत्तदात्तवन्
 ति। पिष्यला शौतकादामो तो ज्ञायना जाया ला ब्रह्मपला शकु
 नधी देवदत्तं त्वी चारण विद्याश्चेति। द्वादशसहस्राणि च कल्या
 नवन्ति। कल्पकल्पो पंचशतात्तवन्ति। नक्षत्रकल्पो विधानक
 ल्पसंहिता विधिविधानकल्पः शतिकल्पश्चेति। सर्वेषामेव
 वेदानां सुपर्षेदात्तवन्ति। अग्रे दः स्याद्युर्वेदोपवेदः यजुर्वे
 दस्य धनुर्वेदोपवेदः सामवेदस्य गांधर्ववेदोपवेदः। अ

यर्ववेदस्यार्थशास्त्रमित्याह जगवान्वास्वदेवावाग्ने
 दपक्षपत्रायताहः सुविज्ञतकप्रीवः कुंचिक्केवाटमथवति
 हवितस्त्रीपंचायडुर्वेदस्यपिंगाहः छत्रामध्यास्त्रुतयावि
 स्त्रागलकपोलताम्रायनवर्णः छत्रवर्णोवाप्रादेशमात्रषट्
 दीर्घवेनासामवेदो नित्यं स्वर्गेशुचिः शुचिर्वसिः समिदोश्म
 दंडकांतनहृदशरीरः समिदंडीकातर्नयतः आदित्यवर्णो
 वर्णो नैरतिमात्रः अथर्ववेदस्त्रीस्त्रीश्चकामः कामरूपीवि

वे १५१

सीश्वात्माविश्वस्वप्रज्जगजीसप्तसप्तति।हुः शोऽकामयेःतिशेषो
 ध्यायीनीलोत्पलवर्णोवर्णो नैरतिमात्रः। ऋग्वेदस्यत्रयंगोत्रं॥
 सोमोदेवतं। गायत्री छंदः। यजुर्वेदस्य जगती छंदः। रुद्रदेवतं
 त्रिष्टुप् छंदः। सामवेदस्य वसपगोत्रं। इन्द्रदेवतं। जगती छंदः।
 अथर्ववेदस्य वितायनगोत्रं। बुधदेवतं। अनुष्टुप् छंदः। यजु
 र्मवेदातांतामरूपेण गोत्रं प्रमाणे छंदो देवतं वर्णं यंति। अविद्यं
 लतते विद्यां जातिस्मरेण पिजायते। जन्मशपारोम गोत्रं ति अत्र

तीव्रतीसवति॥ अत्र तीव्रतीसवति॥ नमः शौनकाय नमः शौ
 नकाय॥ य इदं चरणम् बृहं शुर्विणी श्रावयेत्त्रिगो॥ उमो संजाय
 ते पुत्रे ऋषिर्निर्वेदपारगो जवति॥ य इदं चरणम् बृहं आशु काले
 पठेद्भिजः॥ अक्षयं लज्जते अश्वं पिष्टाश्वे वो प्रतिष्ठति॥ य इदं चरणम्
 बृहं सविष्टः पंक्तिपावनः॥ तारयेत्सुतती न सुत्रान् सुत्रसुः स
 प्रसप्तति॥ य इदं चरणम् बृहं पठेत्पर्वसु पर्वसु॥ विधूय पाप्मा
 किते च श्रीं ब्रह्म नूयाय गच्छति॥ ब्रह्म नूयाय गच्छति॥ ४॥ ॥ च

॥ ॥ इदं चरणम् बृहं परिष्टः समाप्तः॥ ॥ च॥ ॥ संवत् १७७५ वर्ष
 शाके ४४७ प्रवर्तमाने॥ वैशाख शुद्धि सोमवासरे॥ मंडपगढ
 महापुरी॥ खल्दी वंशोद्भव॥ सुरवाण महामुंद विजयराज्या
 चित्रकूट नागरजातीय॥ लेखक चक्रपाणि लिखितं॥ ॥ ह
 नागरजाती॥ काकलिजानी पोथी॥ ॥ च॥ ॥ तैलाह दे जला
 इदे इदे अथ लब्धनात्॥ परहस्तगतारक्षेत्र॥ एवं वदति पुं
 स्तिका॥ ॥ ॥ च॥ ॥ परहस्तमपराधः क्षुभमर्हति संतः॥ ॥

यावत्तवणसमुद्रायावन्नक्षत्रमंडितोमेरुः॥ यावच्चंद्रादि
त्योतावदिदंस्तुक्तं जयत्रु॥ ॥ब्र॥ ॥॥

48